

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Неля Подлевська

“1” вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Практикум із лінгвістичного аналізу

Призначення Робочої програми

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

Статус дисципліни

Факультет

Кафедра

Для освітніх програм різних спеціальностей

Другий (магістерський)

Українська

4

Вибіркова фахової підготовки

гуманітарно-педагогічний

слов'янської філології

Форма навчання	Загальне навантаження		Кількість годин					Самостійна робота студента (зокрема й ІРС)	Контрольна робота	Залік	Іспит
	Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття								
			Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Д	4	120	34	16		18		86		+	
З	4	120	12	6		6		108	+	+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та стандарту вищої освіти зі спеціальності «Філологія»

Програму склала Н.Торчинська канд. філол. н., доц. Наталія ТОРЧИНСЬКА

Схвалена на засіданні кафедри слов'янської філології

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завкафедри слов'янської філології Н.Торчинська Наталія ТОРЧИНСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена Науково-методичною радою університету

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради ГПФ

Неля Подлевська

Неля ПОДЛЕВСЬКА

Хмельницький 2025

1. ВСТУП

Однією із найскладніших проблем лінгводидактики, що має давню історію, є мовний аналіз (лінгвістичний аналіз, лінгвістичний розбір, мовний розбір) як специфічний різновид вправ, виконання яких охоплює ідентифікацію певної мовної одиниці, поділ її частини, виявлення та характеристику її ознак. Його систематично застосовують при вивченні усіх мовних рівнів, як основних, так і проміжних. Проте через відсутність у багатьох учителів належного досвіду в застосуванні мовного аналізу та дійової методичної допомоги з боку науковців ця вправа практикується в школах епізодично. Існує думка, що для реального впровадження мовного аналізу в практику навчання мови необхідно збагатити підручники відповідними вправами, а вчителів відповідними навичками.

Отже, **мета** дисципліни – формування високого рівня лінгводидактичної компетентності студентів-випускників у професійній діяльності.

Предмет дисципліни: мовний аналіз як сукупність методичних прийомів і обов'язковий компонент вивчення мови у загальноосвітній школі; поняття лінгводидактики, зв'язок теорії з практикою, що забезпечує постійне повторення вивченого; особливості фонетичного, морфемного, словотвірного, морфологічного та синтаксичного аналізу.

Завдання: засвоїти сукупність методичних прийомів і навчитися виконувати вправи і завдання, що систематично використовуються під час вивчення усіх сторін літературно оформленої мови з метою виявлення типу мовних одиниць, їхньої структури, способів творення та інших властивостей і характерних ознак.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *володіти* термінологією; *знати* основні методи та прийоми мовних розборів; *визначати* особливості мовних аналізів у вищій та загальноосвітній школах; *дотримуватися* вимог щодо проведення мовних аналізів різних рівнів мови; *вміло застосовувати* норми сучасної української літературної мови у практиці мовленнєвої діяльності; *використовувати* різні форми мовного аналізу у практичній діяльності; *дотримуватися* норм культури усного і писемного мовлення; *пов'язувати* теоретичні знання і практичні навички; *забезпечувати* постійне повторення вивченого у процесі самостійної роботи.

2. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин відведених на:					
	ДФН			ЗФН		
	лекції	практичні заняття	самост. роботу	лекції	практичні заняття	самост. роботу
Тема 1. Мовний аналіз у системі лінгводидактики. Фонетичний розбір	2	2	10	2		12
Тема 2. Орфографічний аналіз слів	2	2	11			12
Тема 3. Лексичний, фразеологічний та етимологічний мовні розбори	2	2	11			12
Тема 4. Морфемний аналіз мовних одиниць	2	2	10	2		12
Тема 5. Словотвірний аналіз мовних одиниць	2	2	11		2	12
Тема 6. Морфологічний розбір іменних частин мови	2	2	11		2	12
Тема 7. Морфологічний розбір дієслівних та службових частин мови	2	2	11		2	12
Тема 8. Синтаксичний і пунктуаційний аналіз.	2	4	11	2		12
Разом за семестр	16	36	86	6	6	108

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ

Номер теми	Перелік, тем лекцій, їхні анотації	стаціо нар
1.	Мовний аналіз у системі лінгводидактики. Фонетичний мовний розбір Сутність і види лінгвістичного аналізу. Предмет фонетики і фонології. Звук і фонема. Фонетичний розбір слів. Фонетична та фонематична транскрипція. Поняття про орфоепію. Фонетичний аналіз слова і тексту. Орфоепічний аналіз <i>Література: 1, 2, 3, 9, 10, 14, 17, 18, 21, 22.</i>	2
2.	Орфографічний аналіз слів Орфографія як складник правописної системи мови. Принципи орфографії. Орфографічний розбір слів. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 9, 10, 14, 17, 18, 21, 22.</i>	2
3	Лексичний, фразеологічний та етимологічний мовні розбори Лексичні групи слів. Лексикологічний розбір. Типи класифікацій фразеологізмів. Фразеологічний аналіз словосполучень. Етимологічний аналіз слова. Принципи етимологічного аналізу <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
4.	Морфемний аналіз мовних одиниць Поняття морфеми. Основні завдання морфемного аналізу. Різновиди закінчень. Поняття про основу слова. Корінь слова. Типи афіксів. Історичні зміни у морфемній будові слова <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
5.	Словотвірний аналіз мовних одиниць Твірна основа. Словотвірний ланцюжок, словотвірні засоби. Морфологічні та неморфологічні способи деривації. <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
6.	Морфологічний розбір іменних частин мови	2

	Частина мови і принципи їх класифікації. Іменні частини мови: основні граматичні категорії, словотвірні засоби, синтаксична функція. Морфологічний розбір іменних частин мови <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	
7.	Морфологічний розбір дієслівних та службових частин мови Дієслово та дієслівні категорії. Дієприкметник і дієприслівник. Прислівник, Модальні слова. Дієслівні зв'язки. Службові частини мови. Морфологічний розбір слів. <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
8	Синтаксичний аналіз словосполучень і речень. Пунктуаційний аналіз тексту Предмет синтаксису. Специфіка синтаксичного аналізу. 2. Словосполучення як об'єкт лінгвістичного аналізу. Синтаксичний розбір простого речення. Синтаксичний аналіз складних речень. Синтаксичний розбір складної синтаксичної конструкції. Пунктуація. Принципи пунктуації система розділових знаків та їхні функції. Основні правила вживання розділових знаків. Пунктуаційний розбір. <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
	Разом за семестр	16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер теми	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Год.
1.	Мовний аналіз у системі лінгводидактики. Фонетичний мовний розбір Сутність і види лінгвістичного аналізу. Предмет фонетики і фонології. Звук і фонема. Фонетичний розбір слів. Фонетична та фонематична транскрипція. Поняття про орфоепію. Фонетичний аналіз слова і тексту. Орфоепічний аналіз <i>Література: 1, 2, 3, 9, 10, 14, 17, 18, 21, 22.</i>	2
2	Морфемний аналіз мовних одиниць Поняття морфеми. Основні завдання морфемного аналізу. Різновиди закінчень. Поняття про основу слова. Корінь слова. Типи афіксів. Історичні зміни у морфемній будові слова <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
3	Синтаксичний аналіз словосполучень і речень Предмет синтаксису. Специфіка синтаксичного аналізу. 2. Словосполучення як об'єкт лінгвістичного аналізу. Синтаксичний розбір простого речення. Синтаксичний аналіз складних речень. Синтаксичний розбір складної синтаксичної конструкції <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
	Разом за семестр	6

3.2. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Теми практичних занять	стаціо нар
1.	Мовний аналіз у системі лінгводидактики. Фонетичний розбір слова і тексту <i>Література: 1, 2, 3, 9, 10, 14, 17, 18, 21, 22.</i>	2
2	Орфографічний аналіз слів. Правила орфографії української мови <i>Література: 1, 2, 3, 4, 9, 10, 14, 17, 18, 21, 22.</i>	2
3	Лексичний, фразеологічний та етимологічний мовні розбори <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
4.	Морфемний аналіз мовних одиниць	2

	<i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	
5.	Словотвірний аналіз мовних одиниць <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
6.	Морфологічний розбір іменних частин мови <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
7.	Морфологічний розбір дієслівних та службових частин мови <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
8.	Синтаксичний та пунктуаційний аналіз. <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
9.	Підсумкове заняття	2
	Всього за семестр	18

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

<i>№ т</i>	Теми практичних занять	год
1.	Словотвірний аналіз мовних одиниць <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
2.	Морфологічний розбір іменних частин мови <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
3.	Морфологічний розбір дієслівних та службових частин мови <i>Література: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22.</i>	2
	Разом за семестр	6

3.3. Зміст самостійної (зокрема й індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів *денної* форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання домашніх та контрольних робіт, теоретичного опитування в усній або письмовій формах, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань тощо.

Студенти *заочної* форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання, методичні вказівки і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії, а також вона вміщена у методичних рекомендаціях та в модульному середовищі. Крім того, студенти заочної форми навчання також контрольну роботу можуть виконати у формі проекту, розширивши та поглибивши одне із завдань контрольної роботи (попередньо узгодивши такий варіант виконання з викладачем).

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

<i>Номер тижня</i>	<i>Зміст самостійної роботи</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1. Підготовка до практичного заняття.	5
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1. Підготовка до практичного заняття. Виконання ТК 1	5
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2. Підготовка до практичного заняття	5
4.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2. Підготовка до практичного	6

	заняття	
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3. Підготовка до практичного заняття.	5
6.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3. Підготовка до практичного заняття. Виконання ТК 2	6
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4. Підготовка до практичного заняття.	5
8.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4. Підготовка до практичного заняття. Підготовка ІДЗ.	5
9.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5. Підготовка до практичного заняття.	5
10.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5. Підготовка до практичного заняття. Підготовка ІДЗ	6
11.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6. Підготовка до практичного заняття.	5
12.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6. Підготовка до практичного заняття. Підготовка ІДЗ	6
13.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7. Підготовка до практичного заняття.	5
14.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7. Підготовка до практичного заняття. Підготовка ІДЗ	6
15.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8. Підготовка до практичного заняття. Виконання ТК 3	5
16.	Опрацювання теоретичного матеріалу Т8. Підготовка до підсумкового опитування. Виконання КР	6
Разом за семестр		86

Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань для самостійної роботи (протягом семестру студент виконує мінімум 2 ІДЗ)

1. Опишіть процес становлення польської фонетичної системи мови, порівнюючи та зіставляючи матеріал, запропонований у працях Я. Паркоша, С. Зборовського, О. Копчинського, Я. Лося та З. Клеменевича.

2. Порівняйте структуру «Słownika współczesnego języka polskiego» за ред. Б. Дуная зі «Словником української мови» 11 т. (1970–1980).

3. Зіставте етимологічні словники – «Słownik etymologiczny języka polskiego» – за редакцією О. Брюкнера (Aleksander Brückner, 1927) Ф. Славського (Franciszek Sławski, 1952–1982) щодо особливостей укладання словникових статей, їхньої кількості, прикладів тощо.

4. Проаналізуйте етимологічні словники О. Брюкнера і Ф. Славського з погляду наявності запозичень з української літературної або діалектної мови.

5. Порівняйте 10 словникових статей на позначення тих самих понять у лексикографічних виданнях різних періодів.

6. Укладіть таблицю, висвітливши основні напрями розвитку мовознавства у середньопольській період.

7. Укладіть таблицю, висвітливши основні напрями розвитку мовознавства у добу Нової Польщі.

8. Опишіть зміни, які відбувалися в морфологічній структурі польської мови (на прикладі трьох граматик різних періодів).

9. Знайдіть інформацію про польських мовознавців українського походження та проаналізуйте їхній життєвий шлях і науковий доробок.

10. Запропонуйте інформацію про 5 відомих польських ономастів та їхні праці (бажано згрупувати окремо за напрямками – антропоніміка, топоніміка та ін.).

11. Запропонуйте інформацію про 5 відомих польських діалектологів та їхні праці.

12. Проаналізуйте «Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich» з погляду його значення для польського та українського мовознавства (перспектива його використання ономастами, діалектологами та представниками інших лінгвістичних галузей). Наведіть конкретні приклади.

13. Схарактеризуйте словник мови творів певного польського автора з погляду змісту і структури, означте його важливість для науки в цілому та мовознавства зокрема.

14. Проаналізуйте структуру «Słownika gwar polskich» (Т. 1–6). Випишіть 20 діалектних лексем, які перегукуються з українськими відповідниками, мотивуйте їхнє існування.

15. На прикладі етнолінгвістичних праць Є. Бартмінського (Польща) та В. Жайворонка (Україна) порівняйте етнокультурний підтекст 10 власних назв, із якими тісно переплетена доля та світогляд українського та польського народів.

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, використання кейсів, презентації), самостійна робота (індивідуальне домашнє завдання, опрацювання теоретичного матеріалу).

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних завдань), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн-конференцій в Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (участь у обговоренні питань, самостійні роботи);

– оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях, захищати ІДЗ тощо).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач також може підготувати тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених із викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правильного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, зокрема через участь у вебінарах, семінарах, які проводять польські науковці з відповідної тематики, що сприяє формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, позитивну підсумкову оцінку (**залік**) здобувач може отримати, якщо набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти в 2 семестрі

Аудиторна робота					Контрольні заходи						Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях				Підсумкове опитування	Тестовий контроль			Індивідуальне домашнє завдання		Контрольна робота	Залік	
№1-2	№3-4	№5-6	№7-8	№1	№1	№2	№3	№1	№2	№1		
<i>Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)</i>												
3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-20		60-100
12-20				6-10	18-30			12-20		12-20		

Примітка: УО – усне опитування; ПО – підсумкове опитування; ТК – тестовий контроль; ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; КР – контрольна робота. За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перескласти у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти у 2 семестрі

Аудиторна робота		Контрольні заходи					Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях		Тестовий контроль			Індивідуальне домашнє завдання	Контрольна робота	Залік	
№1	№2	№1	№2	№3	№1	№1		
<i>Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)</i>								
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-20	18-30		60-100
12-20		18-30			12-20	18-30		

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає відповідь у формі повідомлення (8–15 сторінок друкованого тексту із посиланнями в дужках на джерело) на два теоретичні питання: діяльність двох польських мовознавців та характеристика польської лінгвістичної пам'ятки. Зміст завдань і особливості їх оформлення описано в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи (зокрема, мова виконання – польська та українська (за бажанням), одне з питань оформити у вигляді змістовної мультимедійної презентації). При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з завдань – 15 балами, загальна максимальна сума балів становить 30. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	9	12	15
Теоретичне питання № 2	9	12	15
Всього балів	18		30

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (18 балів) та максимального (30 балів), перебуває в межах 19-29 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом лінгвістичною термінологією і вміння робити об'єктивні висновки й узагальнення щодо змісту лексикографічних, граматичних та інших праць різних періодів розвитку польського мовознавства; результати виконання самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і в повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє впевнено висловлювати й обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне оформлення роботи з використанням мультимедійних та відеотехнологій. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнювальні висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть бути окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за

	професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Водночас набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання, і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, перекручує їхній зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	6	8	10

На тестування відводиться 25 хвилин. Студент проходить тестування онлайн-режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень

C	73-82		досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
D	66-72		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно / добре / задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11.ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАТЬ

1. Мовний аналіз як складник лінгводидактики
2. Фонетичний розбір лексем. Фонетичні закони.
3. Особливості фонетичної та фонематичної транскрипцій.
4. Класифікація голосних і приголосних звуків.
5. Позиційні та комбінаторні звукові зміни.
6. Основні правила складоподілу в українській мові.
7. Особливості лексичного аналізу слів.
8. Основні принципи орфографії. Орфографічний аналіз.
9. Способи та засоби вираження граматичного значення слів.
10. Особливості розбору іменника.
11. Особливості розбору прикметника.
12. . Особливості розбору числівника.
13. Особливості розбору займенника.
14. Особливості розбору дієслова.
15. Особливості розбору дієслівних форм.
16. Особливості розбору прислівника.
17. Особливості розбору прийменника.
18. Особливості розбору сполучника.
19. Особливості розбору частки.
20. Синтаксичний аналіз словосполучення.
21. Синтаксичний аналіз простого речення.
22. Синтаксичний аналіз складного речення.
23. Синтаксичний аналіз складної синтаксичної конструкції.
24. Пунктуаційний аналіз речень.
25. Спільне та відмінне в аналізах різних мовних рівнів у шкільній та вишівській практиці.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Практикум з лінгвістичного аналізу» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, на кафедрі підготовлено і видано методичний посібник:

Торчинська Н. М. Практикум із лінгвістичного аналізу. Вправи та завдання. Хмельницький : РВЦ, 2013. 56 с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Деркач Л. М. Практикум з лінгвістичного розбору: навчально-методичний посібник. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2020. 40 с.

2. Мельничайко В. Види мовного розбору : довідник до ЗНО та ДПА з української мови. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2020. 144 с. URL : <https://zno-books.in.ua/book/vidi-movnogo-rozboru-dovidnik-do-zno-ta-dpa-z-ukrayinskoyi-movi-melnichajko-v-navchalna-kniga-bogdan>

3. Торчинська Н. М. Практикум із лінгвістичного аналізу. Вправи та завдання. Хмельницький : РВЦ, 2013. 56 с.

4. Український правопис. Затверджено Українською національною комісією з питань правопису. Київ, 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

Додаткова література

5. Братішко Н.В. Мовні розбори. *Скринька філолога : блог.* URL : http://dzvinochok14.blogspot.com/p/blog-page_25.html

6. Герета Н. М. Мовні розбори : методичний посібник для студентів заочної форми навчання. Умань : Софія, 2006. 20 с.

7. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. Київ, 2005. 533 с.

8. Контрольні роботи з сучасної української літературної мови для студентів спеціальності 014 Середня освіта (українська мова та література) заочної (дистанційної) форми навчання : навчально-методичний посібник. Укл. О.П. Карабута, С.М. Климович, С.А. Мартос. Херсон, 2019. 225 с. URL : <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/>

9. Костів М. І., Курман О. М., Латишевська О. Д. Мовні розбори : посібник. Івано-Франківськ : [Симфонія форте], 2005. 72 с.

10. Лінгвістичний аналіз : практикум; навчальний збірник. За ред. Г.Р. Передрій. Київ : Академія, 2005. 256 с.

11. Лушня С.П. Зразки виконання різних видів розбору. Блог вчителя: URL : http://franko-lushnua.blogspot.com/p/blog-page_17.html

12. Радченко І.С. Мовний розбір та мовне конструювання на уроках української мови в початкових класах. URL : <https://vseosvita.ua/library/movnij-rozbir-ta-movne-konstruuvanna-na-urokah-ukrainskoi-movi-v-pocatkovih-klasah-228194.html>

13. Схеми розборів. «Українська мова (профільний рівень)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти (Караман С. О., Горошкіна О. М., Караман О. В., Попова Л. О.). *Інтерактивне навчання.* URL :

<http://interactive.ranok.com.ua/theme/contentview/pdrychniki/ykranska-mova-proflniyi-rven-pdrychnik-dlya-11-klasy-zakladv-zagalno-seredno-osvti-karaman-s-o-goroshkna-o-m-karaman-o-v-popova-l-o/shemi-rozborv/shemi-rozborv>

14. Тележкіна О. Усі види мовного розбору: фонетичний, морфологічний, словотвірний, синтаксичний. Київ : Основа, 2012. 314 с.

15. Торчинська Н. М. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис: збірник вправ і завдань для студентів ОПП «Філологія. Українська мова і література», «Середня освіта. Мови і

літератури (польська, українська)», «Середня освіта. Українська мова і література». Відповід. за випуск Н. В. Подлевська. Вид. друге, доп. Хмельницький, 2021. 120 с.

16. Торчинська Н. М. Сучасна українська мова. Синтаксис: методичні рекомендації для виконання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Середня освіта. Мови і літератури (польська, українська)». Відповід. за випуск Н. В. Подлевська. Хмельницький, 2021. 43 с.

17. Торчинська Н. М. Сучасна українська мова. Фонетика: методичні рекомендації для виконання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Середня освіта. Мови і літератури (польська, українська)». Відповід. за випуск Н. В. Подлевська. Хмельницький, 2019. 37 с.

18. Українська мова: Енциклопедія. Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О. та ін. Київ : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.

19. Христева Л. М. Види розборів на уроках української мови в 5–11 класів. URL : <https://naurok.com.ua/materiali-do-urokiv-movni-rozbori-na-urokah-ukra-nsko-movi-159448.html>

20. Чабайовська М. І. Мовний розбір у вищій та початковій школі : навч.-метод. посібник. Тернопіль : Мальва-ОСО, 2008. 124 с.

21. Шляхова В. В. Види мовного розбору. Черкаси : Брама, 1998. 156 с.

22. Як правильно виконувати різні види мовних розборів. Додаткові матеріали «Мовні розбори». *На Урок: освітній проєкт*. URL : <https://naurok.com.ua/dodatkovyi-materiali-movni-rozbori-50932.html>

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни). Пошук – Кафедра слов'янської філології, «Практикум з лінгвістичного аналізу. Вибіркова (Торчинська Н. М.)». Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8443>.
2. Електронна бібліотека університету. URL : <http://library.khmnu.edu.ua/>.
3. Інституційний репозитарій ХНУ. URL : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.